

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GINKLŲ IR ŠAUDMENŲ KONTROLĖS ĮSTATYMO
ĮGYVENDINIMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2000 M. GRUODŽIO
15 D. NUTARIMO NR. 1458 „DĖL KONKREČIŲ VALSTYBĖS RINKLIAVOS DYDŽIŲ
SĄRAŠO IR VALSTYBĖS RINKLIAVOS MOKĖJIMO IR GRAŽINIMO TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

(toliau - nutarimo projektas)

(TAP-23-691)(23-2886(2), (TAP-23-692) (23-2885(2)

Nr. NV-1323

Vilnius

Įvertinę nutarimų projektų atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas bei pasiūlymus.

Dėl Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo įgyvendinimo.

1. Manome, kad siekiant išlaikyti Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo (toliau – GŠKĮ) įgyvendinimo tęstinumą, siūlome Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. liepos 31 d. nutarimą Nr. 808 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymą“ išdėstyti nauja redakcija bet ne pripažinti netekusiu galios. Priešingu atveju nutarimo projekto 2 p. kuriuo įgaliojamos įstaigos nustatyti atitinkamas tvarkas, turėtų būti terminai iki kada minėti pavedimai turi būti įgyvendinti, kadangi tai suponuoja naujų tvarkų patvirtinimą. Tuo pačiu siūlome įvertinti, ar preambulėje, kaip teisinis pagrindas Vyriausybei priimti sprendimus, neturėtų būti nurodyti ir GŠKĮ 23 str. 2, 4 ir 5 d.; 25 str. 3 ir 12 d.; 36 str. 1 d. ir pan.

2. GŠKĮ 28 str. 7 d. numato, kad Vyriausybės ar jos įgaliota institucija turi nustatyti civilinėje apyvartoje esančių *ginklų nuomos* tvarką, tačiau iš pateikto Vyriausybės nutarimo ir juo tvirtinamų tvarkų aprašų bei suteikiamų įgaliojimų mintas klausimas nėra sprendžiamas. Siūlome papildyti ir nustatyti minėtą tvarką arba suteikti įgaliojimus tokios tvarkos patvirtinimui.

3. Siūlome įvertinti (kadangi iš nutarimo projekto bei juo tvirtinamų tvarkų aprašų vienareikšmiškai negalima suprasti) ar nutarimo projektu yra patvirtinamos ar suteikiami reikiami įgaliojimai siekiant įgyvendinti šias GŠKĮ nuostatas: 21 str. 2 d. 7 p.; 21 str. 4 d.; 23 str. 6 d.; 25 str. 10 d. 1 ir 6 p.; 28 str. 7 d.; 38 str. 5 d.

Dėl Apdovanojimo ginklais tvarkos aprašo:

4. Aprašo 2 p. numato, kad ši tvarka nereglamentuoja nuolatinių Lietuvos Respublikos gyventojų apdovanojimo ginklais, kai jais apdovanoja užsienio valstybių, vyriausybių vadovai, kiti užsienio valstybių įgalioti asmenys. Kyla klausimas, ar neturėtų būti atitinkamų nuostatų, numatančių asmenų, gavusių ginklus kaip dovaną, leidimo turėjimo arba kitų klausimų, susijusių su tokiomis dovanomis, reglamentavimo.

5. Dėl aprašo 7 p. Manome, kad, siekiant tinkamai įgyvendinti 7 p. nuostatą, trūksta reglamentavimo, numatančio, kaip pasiūlymus dėl apdovanojimo teikianti institucija sužinos apie numatomą apdovanojimo datą. Taip pat 7 p. siūlome įrašyti, jog kalbama apie valstybės institucijų

pasiūlymus, nes pagal 6 p. pasiūlymus gali teikti ne tik valstybės institucijos bet ir fiziniai bei juridiniai asmenys.

6. Nėra reglamentuota, ar institucijos pasiūlymas Respublikos Prezidentui, Seimo Pirmininkui, Ministrui Pirmininkui apdovanoti ginklu savaime suponuoja kad toks apdovanojimas bus skiriamas – tokia prielaida daroma todėl, kad 7 p. pasiūlymų pateikimo terminą sieja su asmens apdovanojimo ginklu data (o ne renginio organizavimo data).

7. Aprašo 9 p. dubliuojama informacija, kuri turės būti pateikta valstybės institucijos pasiūlyme – t.y. turės būti nurodomi skatinimai ir apdovanojimai o taip pat duomenys apie ankstesnius apdovanojimus ginklu. Manome, kad pastaroji informacija yra perteklinė ir patenka skiltį, kurioje turės būti nurodomi visi skatinimai ir apdovanojimai.

8. Dėl aprašo 11 p. kuriuo įgaliojami krašto apsaugos ministras, Lietuvos kariuomenės vadas, vidaus reikalų ministras nustatyti savo įstaigose einančių pareigas asmenų apdovanojimais ginklais tvarkas. Atsižvelgiant į GŠKĮ 42 str. 9 d. formuluotę „ar jos įgaliota institucija“ siūlome įgaliojimus krašto apsaugos ministrui, Lietuvos kariuomenės vadui bei vidaus reikalų ministrui suteikti Vyriausybės nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo įgyvendinimo“, tuo pačiu apraše atsisakant III skyriaus nuostatų.

9. Aprašo 14 p. numato, kas apmoka išlaidas, susijusias su ginklo graviravimu, tačiau neaptarta iš kokios institucijos lėšų yra perkamas pats ginklas, kuriuo bus apdovanojama. Siūlytina įvertinti ar į aprašą neturi būti įtrauktas ir šis aspektas.

10. Aprašo 16 p. po žodžio „išduoda“, manytina, kad rašytinas tikslinamasis žodis „kitą“.

11. Aprašo 17 p. numato, kad dovanotojas gali panaikinti apdovanojimą ginklu, jeigu apdovanotojo veikla žemina apdovanotojo vardą, tačiau pažymėtina, kad nėra reglamentuota koks elgesys bus laikytinas žeminančiu apdovanotojo vardą, bei nenumatyti pagrindai, kurie bus taikomi siekiant panaikinti apdovanojimą ginklu. Siūlytina tikslinti.

Dėl Ginklų prekybos tarpininkų įregistravimo ir sutikimų dėl ginklų partijos perdavimo išdavimo tvarkos aprašo.

12. Aprašo 2 p. turi būti nurodytas pilnas įstatymo pavadinimas ir įsivestas trumpinys. Pastaba taikytina ir kitų tvarkų aprašams.

13. Aprašo 14 p. atsižvelgiant į Viešojo administravimo įstatymo 10 str. 5 d. 7 p. sprendime turi būti nurodoma ir administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką.

14. Aprašo 15 p. derintinas su GŠKĮ 25 str. 12 d. tuo aspektu, kad iš įstatymo nuostatų darytina išvada, jog Vyriausybės nustatoma tvarka turi apimti ne tik ginklų partijos perdavimą bet ir sutikimo davimą sandorio sudarymui ar sandorio projekto parengimui susijusiam su atitinkamų ginklų, ginklų priedelių, šaudmenų, jų dalių perdavimu.

15. Aprašo 17 p., siekiant nuoseklumo ir aiškumo nuostatų taikyme, po žodžio „surašomas“ siūlome duoti nuorodą į GŠKĮ 25 str. 13 d. nustatytą terminą.

Dėl Ginklų, ginklų priedelių, šaudmenų, jų dalių eksporto, importo, vežimo ir gabenimo tranzitu tvarkos aprašo.

16. Aprašo 4 p. vartojama 1 p. įvestas trumpinys „ginklai“. Šis trumpinys apima ginklus, ginklų priedelius, šaudmenis, jų dalis. Pažymėtina, kad šis trumpinys ne visais apraše atvejais yra tinkamai naudojamas - pvz. 4 p. nuostata „taisyti ginklus“, neatitinka GŠKĮ 26 str. 1 d. , nes pagal minėto straipsnio nuostatas ginklų taisymas neturi apimti šaudmenų ir jų dalių, taip pat nuostata „perdirbti ginklus ir šaudmenis“ neatitinka įvesto trumpinio „ginklai“, nes šaudmenys į trumpinį

„ginklai“ patenka. Siūlome įtvirtinti tinkamą ir atitinka GŠKĮ nuostatų neiškreipiantį trumpinių naudojimą.

17. Manome, kad aprašo 4 p. nuostata derintina su GŠKĮ 26 str. 1 dalimi, pagal kurią asmuo, turintis licenciją ar rašytinį sutikimą taisyti ginklus, ginklų priedelius ar jų dalis bei perdirbti ginklus, ginklų priedelius ir šaudmenis gali šios licencijos ar rašytinio sutikimo pagrindu Lietuvos Respublikoje įsigyti ir importuoti, vežti iš užsienio valstybių šiai veiklai reikalingas ginklų, ginklų priedelių ir šaudmenų dalis nereikalaujant leidimo importuoti ginklus ar išankstinio sutikimo dėl ginklų vežimo.

18. Aprašo 15 p. tikslintina nuostata „kita kalba“ – siūlytina rašyti „užsienio kalba“. Pastaba taikytina ir kitiems aprašams.

19. Aprašo 16.2 p. neaišku koku tikslu, išsiuntus pareiškėjui patvirtinimą, kad prašymas gautas, turi būti nurodoma policijos įstaigų veiksmų apskundimo tvarka. Pagal Viešojo administravimo įstatymo 10 str. 5 d. tokia apskundimo tvarka privalomai turi būti nurodyta priimant administracinį sprendimą, bet ne siunčiant informacinį raštą. Tuo pačiu pažymime, kad minėtos nuostatos kituose kartu pateiktuose tvarkų aprašuose, nėra.

20. Manome, kad tarpusavyje nekoreliuoja aprašo 17 p., pagal kurį leidimai išduodami per Policijos licencijuojamos veiklos informacinę sistemą su aprašo 22, 23 ir 24 p., pagal kuriuos leidimai surašomi keliais egzemplioriais, kas suponuoja „popierinį“ tokio leidimo išdavimą. Pastaba taikytina ir kitiems kartu pateiktiems tvarkų aprašams.

21. Aprašo 22 p. nustato, kad vienas iš leidimų egzempliorių lieka policijos įstaigoje. Kelia pagrįstų abejonių toks reglamentavimas atsižvelgiant į aprašo 17 p. nuostatas, pagal kurias leidimai išduodami per Policijos licencijuojamos veiklos informacinę sistemą. Pastaba taikytina ir aprašo 41 p.

Dėl Ūkinės veiklos, susijusios su ginklais, ginklų priedėliais, šaudmenimis ir jų dalimis, licencijavimo taisyklių patvirtinimo projekto

22. Siūlome suvienodinti pavadinimą su kitais tvarkų aprašais ir vietoj žodžio „taisyklės“ rašyti „tvarkos aprašas“.

23. Aprašo 1 p. yra įvedami tos pačios sąvokos du trumpiniai – licencija, sutikimas. Atsižvelgiant į GŠKĮ 19 str. nuostatas, numatančias skirtingus licencijos išdavimo bei rašytinio sutikimo pagrindus, siūlome šiuos trumpinius įtvirtinti ne vienuose skliaustuose o po kiekvienos nuostatos, kurią siūloma toliau tekste trumpinti – t.y. „toliau licencija“ rašyti po žodžių „nustato licencijų“; o trumpinį „sutikimas“ rašyti po žodžių „rašytinių sutikimų“. Atitinkamai siūlome peržiūrėti šias nuostatas, kuriose šie trumpiniai naudojami ir prireikus, pakoreguoti.

24. Siekiant sklandaus nuostatų taikymo, siūlome aprašo 6.3. p. duoti nuorodą, kas reglamentuoja ligas ar numato asmens fizinius trūkumus dėl kurių asmuo negali įsigyti ar turėti ginklo. Pastaba taikytina ir kitiems tvarkų aprašams.

25. Siekiant, kad aprašo nuostatos nebūtų aiškinamos plečiamai, siūlome aprašo 6.4. p. sukonkretinti apie kokias valstybėje narėje gautas licencijas ar leidimus verstis atitinkama veikla turima minty – manytina kad apie GŠKĮ 19 str. numatytas licencijas?

26. Aprašo 7 p. nėra reglamentuota, ar vertimas į lietuvių kalbą turi būti patvirtintas kompetentingo subjekto, ar gali būti atliktas paties asmens. Pastaba taikytina ir kitiems kartu pateiktiems tvarkų aprašams.

27. Aprašo 19 p. siekiant įgyvendinti Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtintą aiškumo principą, siūlome sukonkretinti duodamą nuorodą į GŠKĮ VI skyrių.

28. Aprašo 21 p. nuostata „pašalinęs pažeidimus <...> apie tai praneša<...>“ derintina su GŠKĮ 19 str. 14 d. nuostata, numatančia ne pranešimą, o dokumentų pateikimą, įrodančią, kad nebėra aplinkybių, dėl kurių buvo sustabdytas licencijos galiojimas. Taip pat 21 p. pirmame sakinyje yra reglamentuojami tik licencijos turėtojo veiksmai, tačiau neaptarti sutikimo turėtojo veiksmai, nors vėliau yra reglamentuojami veiksmai susiję ir su sutikimo galiojimo sustabdymu. Taip pat šiame punkte siūlome įvertinti ar yra pagrįstas ir ne per ilgas siūlomas įtvirtinti 10 darbo

dienų terminas licencijos ar sutikimo panaikinimui, įvertinus tai, kad patikrinimas jau yra atliktas ir belieka tik formalus veiksmas licencijos ar sutikimo galiojimo sustabdymo panaikinimas. Siūlytina tikslinti.

29. Aprašo 23 p. atsižvelgiant į Viešojo administravimo įstatymo 10 str. 5 d. 7 p. panaikinus licencijos ar sutikimo galiojimą turi būti nurodoma ir sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką. Siūlytina tikslinti.

Dėl Pavienių ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių įvežimo, išvežimo, vežimo, gabenimo tranzitu, vežimo Lietuvos Respublikoje ir informacijos apie pavienių ginklų vežimą pateikimo užsienio valstybėms tvarkos aprašo.

30. Siūlome tarpusavyje suderinti įsivestus trumpinius – 1 p. yra įvedamas trumpinys „ginklai“, kuris apima ir pavienius ginklus, tuo tarpu toliau tekste vartojamos tiek „pavieniai ginklai“ tiek „ginklai“ sąvokos.

31. Aprašo 16 p. nėra reglamentuota, ar vertimas į lietuvių kalbą turi būti patvirtintas kompetentingo subjekto, ar gali būti atliktas paties asmens.

32. Aprašo 17 p. numato, kad „pareiškėjui negavus atsakymo per nustatytą terminą, laikoma, jog prašyme nurodytas leidimas išduotas“. Kyla klausimų dėl šios nuostatos įgyvendinimo - kadangi leidimas bus išduodamas per Policijos licencijuojamos veiklos informacinę sistemą, ar suėjus nustatytam terminui toks leidimas minėtoje informacinėje sistemoje jau bus įformintas? Ar asmuo, suėjus rašte nurodytam terminui ir negavus atsakymo, gali eiti ir atlikti licencijuojamą veiklą kaip turintis leidimą? Pastaba taikytina ir kitiems kartu pateiktiems tvarkų aprašams.

33. Derinti tarpusavyje 18 ir 22 p. tuo aspektu, kad pagal 18 p. leidimas vežti ginklus yra išduodamas per Policijos licencijuojamos veiklos informacinę sistemą, tuo tarpu pagal 22 p. toks leidimas yra surašomas 2 egzemplioriais, kas suponuoja popierinį tokio leidimo išdavimą.

34. Siūlome tikslinti 26 p. nuostatą, numatančią, kad leidimo galiojimo trukmė nustatoma atsižvelgiant atitinkamus dokumentus, bet ne daugiau kaip 6 mėnesiai, kaip neatitinkančią Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtinto aiškumo principo. Manome, kad nutarimo projekte turi būti įtvirtinti aiškūs ir nedviprasmiški kriterijai, kurie lemtų leidimo galiojimo laiko nustatymą.

35. Siūlome suderinti IV skyriaus reglamentavimą numatantį išankstinio sutikimo dėl ginklų vežimo išdavimo su aprašo 1 p. kuriame toks išankstinis sutikimas nenurodomas.

36. Aprašo 45.2 p. nurodytina koks subjektas nustato leidimo saugojimo tvarką.

37. Aprašo 46 p. turi būti sukonkretinta nuostata „paprastai“ – t.y. aiškiai įtvirtinti kuomet muitinis tikrinimas taikomas o kuomet ne.

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 „Dėl Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto pastabų ir pasiūlymų neturime.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Indrė Marija Baranauskienė